

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Strandgade 100
1401 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

15-17-åriges anbringelse og fællesskab med voksne indsatte i lukkede fængsler

19-05-2018

1. Tidligere sag om 15-17-årige indsatte i kriminalforsorgens institutioner.

Dok.nr. 17/05171-1/SHS
Bedes oplyst ved henvendelse

Temaet for ombudsmandens tilsynsbesøg på børneområdet i 2017 var unge i sikrede døgninstitutioner, arrester og fængsler.

+ bilag

Som led i temaet aflagde Børnekontoret bl.a. tilsynsbesøg i Vestre Fængsel, Ungeafdelingen, og i Kolding Arrest, hvor en 15-17-årig indsat var varetægtsfængslet. Besøgene gav anledning til, at jeg rejste en række spørgsmål over for Direktoratet for Kriminalforsorgen (direktoratets j.nr. 17-40-0145) vedrørende bl.a. personalets kendskab til reglerne om 15-17-årige indsatte, udelukkelse fra fællesskab, undervisning mv.

Den 28. november 2017 modtog jeg svar via Justitsministeriet.

Jeg har samtidig hermed afsluttet behandlingen af denne sag ved særskilt brev til Justitsministeriet med kopi til direktoratet.

2. Tilsynsbesøg i Ringe Fængsel, Ungeafdelingen, og Nyborg Fængsel

Ombudsmandens Børnekontor aflagde i oktober 2017 tilsynsbesøg i Ringe Fængsel, Ungeafdelingen, og i Nyborg Fængsel. I Nyborg Fængsel afsonede en indsat, der på tidspunktet for besøget var 17 år gammel.

Jeg har samtidig hermed sendt de afsluttende breve i tilsynssagerne til henholdsvis Ringe Fængsel og Nyborg Fængsel. Jeg sender direktoratet kopi af brevene i et særskilt brev.

Jeg har på baggrund af de to tilsynsbesøg besluttet at rejse en ny sag af egen drift over for Direktoratet for Kriminalforsorgen om 15-17-årige indsatte an-

bringelse og fællesskab med voksne indsatte i kriminalforsorgens *lukkede* fængsler, jf. nærmere nedenfor.

Jeg henviser til § 17, stk. 2, i ombudsmandsloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013).

3. Regler om anbringelse og fællesskab med voksne indsatte i lukkede fængsler

3.1. Det følger af FN's Børnekonventions artikel 37, litra c, at ethvert barn, der er berøvet friheden, skal behandles menneskeligt og med respekt for menneskets naturlige værdighed og på en måde, der tager hensyn til dets aldersmæssige behov. Det fremgår endvidere, at et barn, der er berøvet friheden, skal holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets tarv. Lignende bestemmelser findes i De Europæiske Fængselsregler (Europarådets Ministerkomité's rekkommendation Rec(2006)2, pkt. 11.1) og Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, artikel 10.

Det følger endvidere af De Europæiske Fængselsregler, pkt. 11.2, at hvis børn undtagelsesvis frihedsberøves i et fængsel for voksne, skal der være særlige regler, der tager hensyn til deres status og behov.

I medfør af § 5 i ugebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 402 af 9. april 2015) skal anbringelse i *åbent* fængsel af en 15-17-årig som udgangspunkt ske i Jyderup Fængsels ungeafdeling. Dette udgangspunkt kan dog fraviges efter en konkret vurdering af de hensyn, der er nævnt i straffuldbyrdelseslovens § 23, herunder navnlig hvis det skønnes, at anbringelse bedst sker i nærheden af den domfældtes hjemsted.

Anbringes en 15-17-årig ikke i Jyderup Fængsel, følger det af ugebekendtgørelsens § 9, at anbringelse sker i et åbent fængsel "efter en konkret vurdering på en afdeling, hvor fællesskab med de øvrige indsatte er i overensstemmelse med den pågældendes tarv, og hvor hensynet til at beskytte den unge mod uheldig påvirkning bedst tilgodeses". Det følger endvidere bl.a., at der skal gøres notat om valg af afdeling og om de overvejelser, der ligger til grund for valget, og at kriminalforsorgsområdet skal føre tilsyn med, at 15-17-årige ikke udsættes for uheldig påvirkning.

I medfør af ugebekendtgørelsens § 6 sker anbringelse i *lukket* institution i Ringe Fængsel, Anstalten ved Herstedvester eller i arresthus (Københavns Fængsler).

Det følger af ungebekendtgørelsens § 8, at bekendtgørelsens §§ 2-3 finder tilsvarende anvendelse for domfældte 15-17-årige anbragt i arresthus (Københavns Fængsler) eller Anstalten ved Herstedvester.

Ungebekendtgørelsens §§ 2-3 vedrører 15-17-årige varetægtsarrestanters fællesskab med bl.a. voksne indsatte. Det fremgår således bl.a. af § 2, at 15-17-årige indsatte kun i helt ekstraordinære tilfælde må dele opholdsrum med indsatte over 17 år, at fællesskab kan tillades, hvis det er i overensstemmelse med den unges tarv, og der efter en konkret vurdering ikke antages at foreligge en risiko for, at den unge udsættes for uheldig påvirkning, og at der – når fællesskab tillades – skal gøres notat herom, hvori der bl.a. skal anføres en begrundelse for, at fællesskabet skønnes at være i overensstemmelse med den unges tarv.

Hvis der ikke er mulighed for at tillade den 15-17-årige fællesskab, skal kriminalforsorgsområdet, jf. bekendtgørelsens § 3, overveje muligheden for at overføre den unge til en institution, hvor der er mulighed for fællesskab.

Der findes ikke i ungebekendtgørelsen regler om 15-17-åriges anbringelse og fællesskab i andre *lukkede* fængsler end de i § 6 nævnte.

3.2. Som nævnt besøgte Ombudsmandens Børnekontor i oktober 2017 en 17-årig afsoner i Nyborg Fængsel. Fængslet er ikke nævnt i ungebekendtgørelsens § 6.

Fængslet oplyste over for besøgsholdet, at man var i tvivl om, hvorledes modtagelsen af den mindreårige afsoner skulle håndteres, da fængslet normalt ikke har 15-17-årige afsonere.

Jeg beder Direktoratet for Kriminalforsorgen om at redegøre for, hvilke regler eller retningslinjer der regulerer 15-17-åriges anbringelse i lukkede fængsler, der ikke er nævnt i ungebekendtgørelsen (f.eks. Nyborg Fængsel), herunder i den forbindelse betydningen af den opregning af lukkede institutioner, som fremgår af ungebekendtgørelsens § 6.

Jeg beder endvidere direktoratet om at oplyse, hvilke regler der regulerer fællesskab med voksne indsatte, når en 15-17-årig anbringes i et lukket fængsel, der ikke er nævnt i ungebekendtgørelsen.

3.3. Som nævnt ovenfor gælder reglerne i ungebekendtgørelsens §§ 2-3 om 15-17-årige varetægtsarrestanters fællesskab med bl.a. voksne indsatte for domfældte anbragt i arresthus (Københavns Fængsler) eller Anstalten ved Herstedvester, jf. ungebekendtgørelsens § 8.

I medfør af pkt. 8 i ungevejledningen (vejledning nr. 9205 af 13. april 2015) finder de særlige regler om fællesskab og notatpligt, jf. § 2, stk. 2-6, imidlertid ikke anvendelse for Ringe Fængsel, da det "er et fængsel primært for unge".

Da ombudsmanden besøgte Ringe Fængsels ungeafdeling i oktober 2017, afsonede der kun en 17-årig på afdelingen. Der afsonede derudover to indsatte på 19 år og en på 24 år. Fængslet oplyste, at personalet var særligt opmærksomt på de voksne indsattes påvirkning af den mindreårige, men der var ikke nogen særlige procedurer herfor, og der blev ikke gjort særligt notat om det.

Jeg beder derfor Direktoratet for Kriminalforsorgen om at redegøre for, hvilke regler eller retningslinjer der regulerer 15-17-åriges fællesskab med voksne indsatte i Ringe Fængsel, når ungebekendtgørelsens § 2, stk. 2-6, ikke finder anvendelse, herunder om de nævnte regler også bør finde anvendelse for Ringe Fængsel.

Jeg beder om, at direktoratet sender sin udtalelse til mig via Justitsministeriet, så ministeriet kan få lejlighed til at forholde sig til direktoratets svar.

Jeg beder venligst om at modtage udtalelserne **senest den 10. juli 2018**.

En nyhed om afslutningen af min tidligere sag, jf. pkt. 1 ovenfor, om mine tilsynsbesøg i Ringe Fængsel, Ungeafdelingen, og Nyborg Fængsel og om denne høring til Direktoratet for Kriminalforsorgen vil blive lagt på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til orientering:

Justitsministeriet

Kriminalforsorgen Syddanmark

Institution Midtfyn, Ringe Fængsel

Institution Nyborg, Nyborg Fængsel